

PLATNÉ PRÁVNE PREDPISY PRE ZÍSKANIE DrSc.

1. Zákona č. 53/1964 Zb. o udeľovaní vedeckých hodností
2. Vyhláška SKVH č. 65/1977 Zb. o konaní pri udeľovaní vedeckých hodností novelizovaná
3. vyhláškou SKVH č. 302/1990 Zb.
4. Zákon č. 71/1967 o správnom konaní

Úpravy MŠ SR k predkladaniu doktorských dizertačných prác:

1. Číslo 6901/1995-163-ÚP zo 14. 11. 1995 -Vedecká úroveň predkladaných DDP
Príloha : PREHLAD PUBLIKAČNEJ ČINNOSTI, OHLASOV A ÚČASTI NA VEDECKEJ VÝCHOVE UCHÁDZAČA O ZÍSKANIE VEDECKEJ HODNOSTI DOKTORA VIED, "DrSc."
2. Číslo 1280/1997-163-ÚP z 15.3.1997 - ORIENTAČNÉ KRITÉRIÁ
3. List z 30.3.2000 - PREDKLADANIE NÁVRHOV NA SCHVÁLENIE OPONENTOV PRE OBHAJOBY DOKTORSKÝCH DIZERTAČNÝCH PRÁC
4. Číslo 3232/1996-163-ÚP z 10.6.1996 - PREDKLADANIE NÁVRHOV NA UDELENIE ČESTNEJ VEDECKEJ HODNOSTI DOKTORA VIED, "DrSc.,h.c."

P o k y n y

predsedom komisií pre obhajoby doktorských dizertačných prác (DDP)

Konanie o udeľovaní vedeckých hodností upravuje vyhláška SKVH č. 65/1977 Zb. o konaní pri udeľovaní vedeckých hodností v znení vyhlášky SKVH č. 302/1990 Zb. (ďalej len vyhláška).

Z tohto konania pre potreby predsedov komisií pre obhajoby DDP zdôrazňujeme tieto ustanovenia:

1. Žiadosť o povolenie obhajoby DDP (§15 ods. 1 vyhlášky) podáva uchádzač priamo alebo prostredníctvom organizácie, s ktorou je v pracovnom pomere.

Predseda komisie pre každú obhajobu individuálne určí organizáciu, pri ktorej komisia pre obhajoby bude pôsobiť a ktorá bude zabezpečovať jej činnosť (§4 ods. 1 vyhlášky).

Pokiaľ bola predložená DDP medziodborovej povahy, postupuje sa podľa § 20 vyhlášky.

2. K žiadosti o povolenie obhajoby uchádzač pripojí doklady uvedené v § 15 ods. 2 vyhlášky.

3. Predseda komisie preskúma, či sú k žiadosti pripojené všetky predpísané doklady a či práca obsahuje všetky náležitosti uvedené v § 6 až 8 vyhlášky a či názov práce je zrozumiteľný.

4. Ak žiadosť neobsahuje všetky predpísané náležitosti alebo ak nemá práca príp. autoreferát predpísané náležitosti, predloží predseda návrh členom komisii na prerušenie konania a vyzve uchádzača, aby nedostatky v určenej lehote odstránil. Po odstránení nedostatkov v konaní pokračuje (§ 21 ods. 1 vyhlášky).

5. Ak má práca všetky predpísané náležitosti, predseda komisie prerokuje v komisii návrh na ustanovenie oponentov (§23 ods. 1 vyhlášky). DDP posudzujú najmenej traja oponenti (obvykle štyria oponenti, navrhnutí predsedom), ktorí sú odborníkmi v príslušnom vednom odbore. Aspoň dvaja z nich musia byť doktormi vied, profesormi alebo vedeckými pracovníkmi, ktorým bol priznaný vedecký kvalifikačný stupeň I. Jeden z oponentov má byť ustanovený z členov príslušnej komisie pre obhajoby (§23 ods. 3 vyhlášky). Za oponentov nemožno ustanoviť pracovníkov, ktorí sa podieľali na spracovaní dizertácie ako spoluautori. Za oponenta nemožno ustanoviť ani toho, kto je uchádzačovi priamo nadriadený alebo podriadený. Nie je prípustné, aby všetci oponenti boli pracovníkmi tej istej organizácie (§23 ods. 5 vyhlášky).

Oponentov schvaľuje SKVH MŠ SR na návrh príslušnej komisie pre obhajoby DDP (§23 ods. 1 vyhlášky).

6. Po obdržaní oznámenia SKVH MŠ SR, že oponenti boli schválení, zašle im predseda komisie doktorskú dizertačnú prácu a určí im lehotu na podanie posudku. Oponent je povinný do 2 mesiacov odovzdať písomný posudok alebo oznámiť predsedovi komisie do 15 dní odo dňa určenia správy o ustanovení za oponenta, že posudok nemôže vypracovať (§24 ods. 1 vyhlášky).

Oponentský posudok má obsahovať rozbor predností a nedostatkov dizertácie, má byť stručný a nemá sa v ňom opakovať obsah dizertácie. Oponent sa v posudku vyjadrí:

- k vecnému prínosu práce,
- či doktorská dizertácia spĺňa podmienky ustanovené v § 2 ods. 1 vyhlášky.

7. Predseda komisie určí, v lehote nie dlhšej ako 2 mesiace po doručení oponentských posudkov od všetkých oponentov prípadne po ich doplnení alebo prepracovaní (§ 25 ods. 5 vyhlášky), čas a miesto konania obhajoby.

8. Predseda komisie najneskoršie 4 týždne pred dňom obhajoby oznámi čas a miesto konania obhajoby subjektom uvedeným v § 26 ods. 3 vyhlášky a súčasne im zašle autoreferát s oznámením, kde sa môžu s dizertáciou oboznámiť.

Najneskoršie 15 dní pred dňom konania obhajoby predseda zašle posudky oponentov pracovníkom uvedeným v § 26 ods. 3 písm. a)-d) vyhlášky.

9. Postup pri obhajobe DDP a hlasovanie o návrhu na udelenie vedeckej hodnosti podrobne upravujú ustanovenia § 29 a 30 vyhlášky. Ak bol výsledok hlasovania kladný, vyhlási ho na verejnom zasadnutí komisie pre obhajoby jej predseda s tým, že komisia podá návrh príslušnému orgánu (§35 vyhlášky) na udelenie vedeckej hodnosti uchádzačovi. Najneskoršie do 30 dní odo dňa konania obhajoby predloží komisia uvedený návrh a správu so spismi o obhajobe orgánu oprávnenému rozhodovať o udelení vedeckých hodností (§ 35 ods. 1 vyhlášky). Odporúčame, aby sa predseda komisie alebo ním určený člen komisie zúčastnil zasadnutie orgánu oprávneného rozhodovať o udelení vedeckej hodnosti a podal ústnu správu o vedeckých výsledkoch obsiahnutých v dizertácii o ich význame pre prax a o priebehu obhajoby.

Ak bol výsledok hlasovania záporný, komisia pre obhajoby DDP sa na neverejnom zasadnutí uznesie verejným hlasovaním na odôvodnení zamietavého rozhodnutia. Rozhodnutie s odôvodnením vyhlási predseda komisie na jej verejnom zasadnutí. Deň ústneho vyhlásenia rozhodnutia je dňom jeho oznámenia len vtedy, ak sa prítomný uchádzač vzdal nároku na doručenie písomného vyhotovenia. Inak sa rozhodnutie komisie oznámi uchádzačovi doručením písomného vyhotovenia rozhodnutia (§ 30 ods. 7 vyhlášky). Pri vyhlásení zamietavého rozhodnutia i v jeho písomnom vyhotovení je treba poučiť uchádzača o tom, že má právo sa proti tomuto rozhodnutiu odvolať do 15 dní na SKVH MŠ SR prostredníctvom komisie pre obhajoby DDP, ktorá s návrhom na udelenie vedeckej hodnosti nesúhlasila.

Zamietavé rozhodnutie komisia zašle jej predseda spolu so zápisnicou o obhajobe (§ 29 ods. 2 vyhlášky) do 30 dní od dňa obhajoby orgánu, ktorý komisiu zriadil (§ 30 ods. 8 vyhlášky).

Ministerstvo školstva
Slovenskej republiky

Bratislava 31. 3. 1993
Číslo: 1303/1993-40-ÚP

Rektorátom VŠ, dekanom fakúlt,
predsedníctvu a vedeckým kolégiám SAV, ústavom SAV

Vec: **M e t o d i c k ý p o k y n**

V záujme zjednotenia postup orgánov rozhodujúcich vo veciach vedeckých hodností, ako aj v záujme zníženia administratívy spojenej s vybavovaním odvolaní a najmä v záujme právnej istoty uchádzačov o vedeckú hodnosť Ministerstvo školstva SR na základe odporúčania Slovenskej komisie pre vedecké hodnosti MŠ SR, z poznatkov získaných pri rozhodovaní o odvolaniach proti rozhodnutiam vo veci obhajob dizertácií a udeľovaní vedeckých hodností, vydáva tento **metodický pokyn**:

1. Komisie pre obhajobu doktorských dizertačných prác (DDP), vedecké rady VŠ, Predsedníctvo SAV majú pri konaní obhajob DDP a pri rozhodovaní o udelení vedeckej hodnosti **postavenie orgánov poverených výkonom štátnej správy**. Z toho vyplýva, že postup a rozhodovanie týchto orgánov musia byť v súlade nielen so zákonom č. 53/1964 Zb. v znení neskorších predpisov a vykonávacou vyhláškou č. 65/1977 Zb. v znení vyhlášky č. 302/1990 Zb. **ale aj so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok)**.

Z tohto dôvodu je potrebné upozorniť najmä na tieto ustanovenia správneho poriadku:

a) § 33, podľa ktorého je správny orgán povinný dať účastníkom konania (v tomto prípade uchádzačom o vedeckú hodnosť) možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadrovať k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie,

§ 34, podľa ktorého na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci; účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú známe; správny orgán hodností

dôkazy podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti,

§ 47 , podľa ktorého **rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní**; v odôvodnení správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom rozhodnutia, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval.

2. V praxi sa uvedené ustanovenia správneho poriadku prejavujú aj v tom, že

a) komisie pre obhajoby DDP

- pred rozhodnutím sa môžu opierať nielen o dôkazy v písomnej a ústnej forme, ako vyplývajú z vyhlášky č. 65/1977 Zb. ale môžu získať aj ďalšie podklady, najmä ďalšie posudky a vyjadrenia odborníkov, ktorých si určia;

- každý z podkladov pre rozhodnutie posudzujú ako samostatne, tak aj vo vzájomnej súvislosti a na základe tohto dospievajú ku konečnému rozhodnutiu, opierajúcemu sa o argumenty, ktoré sa potom uvedú v odôvodnení rozhodnutia,

- v odôvodnení zamietavého rozhodnutia **uvedú nielen výsledok tajného hlasovania, ale aj úplne jednoznačné argumenty, ktorými komisia v písomnom vyhotovení rozhodnutia preukazuje, že uchádzač nespĺňa jednotlivé podmienky pre podanie návrhu na udelenie vedeckej hodnosti upravené v § 2 ods. 1; z odôvodnenia rozhodnutia musí byť jasné, ktoré podmienky a na základe akých konkrétnych dôvodov komisia považuje za nesplnené.**

b) vedecké rady VŠ a Predsedníctvo SAV

1. postupujú pri rozhodovaní o udelení vedeckej hodnosti podobne ako sa uvádza v odseku a) s tým, že

- pred rozhodnutím sa môžu opierať nielen sa spisový materiál im postúpený komisiami pre obhajobu dizertácií, ale môžu si vyžiadať aj ďalšie dôkazy, najmä ďalšie posudky a vyjadrenia odborníkov, ktorých si určia. Vedecké rady a predsedníctvo SAV nie sú viazané návrhmi komisií pre obhajoby DDP a rozhodujú samostatne; ak zistia, že nie sú splnené podstatné náležitosti obhajoby, medzi ktoré patrí najmä napr. úroveň oponentských posudkov, predpísané v § 24 ods. 2 vyhl. č. 65/1977 Zb., ďalej nedodržanie postupu pri obhajobe podľa § 29 cit. vyhl., **nerozhodnú o návrhu na udelenie vedeckej hodnosti ale svojím rozhodnutím obhajobu zrušia a vykonajú opatrenia pre riadny priebeh novej obhajoby;**

- pokiaľ pred rozhodnutím získajú ďalšie dôkazy, napr. odborné posudky, ak príde k rozšíreniu podkladov pre rozhodovanie oproti stavu v dobe konania obhajoby, **musí sa poskytnúť možnosť uchádzačovi vyjadriť sa k týmto získaným podkladom a to pred konaním alebo v priebehu konania tohto orgánu.**

2. v odôvodnení zamietavého rozhodnutia uvedú nielen výsledok tajného hlasovania, ale aj slovné vyjadrenia tohto rozhodnutia, z ktorého podobne ako v rozhodnutí komisií musí byť jasné, ktoré podmienky upravené v § 2 ods. 1 vyhl. č. 65/1977 Zb. a na základe ktorých konkrétnych dôvodov považuje vedecká rada alebo predsedníctvo SAV za nesplnené. Odporúčame, aby sa vedecké rady a P - SAV pre zjednotenie sa na slovnom odôvodnení zamietavého rozhodnutia uplatňovali podobný postup, ktorý je pre tieto prípady, pokiaľ vzniknú na úrovni komisií, upravený v § 30 ods. 7 vyhl. č. 65/1977 Zb.

Ministerstvo školstva
Slovenskej republiky

Bratislava 15. 3. 1997
Číslo: 1280/1997-163-ÚP

Všetkým rektorom vysokých škôl,
predsedovi SAV,
všetkým predsedom komisií pre obhajoby DDP,

Rozvoj vedeckého bádania na Slovensku treba neustále zosúladať s celosvetovým vedeckým pokrokom. Vedecký prínos adeptov titulu doktora vied do celosvetového vedeckého poznania musí byť zreteľne dokumentovaný. Preto Slovenská komisia pre vedecké hodnosti Ministerstva školstva Slovenskej republiky pripravila kritériá, ktoré sa používajú pre zviditeľnenie osobného vedeckého prínosu adeptov titulu doktora vied.

Hodnosť doktora vied je najvyššia vedecká hodnosť. Predstavuje uchádzača ako vyhranenú vedeckú osobnosť, ktorú okrem iného charakterizuje:

- i) podiel na vytváraní vedeckej školy, akceptovanej doma a v zahraničí, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je výchova nových vedeckých pracovníkov, ašpirantov a doktorandov,
- ii) vysoká kvalita publikovaných prác, ktorá sa odráža vo faktore impaktu recenzovaných časopisov, v ktorých uchádzač o vedeckú hodnosť svoje práce uverejnil,
- iii) primeraný ohlas vedeckej komunity na publikované práce uchádzača vyjadrený vedeckým citačným indexom.

S cieľom nepripustiť poľavovanie v náročnosti na vedeckú úroveň predkladaných doktorských dizertačných prác SKVH MŠ SR na svojom zasadnutí 22. 1. 1997 novelizovala kritériá pre predkladanie DDP k obhajobe.

Predložená DDP má byť vecne monotematická a žiadosť o jej obhajobu musí byť doložená náukometrickými údajmi o vedeckej aktivite uchádzača (Príl.1). Príloha obsahuje skupiny vied s minimálnymi požiadavkami, ktoré slúžia ako orientačné kritériá pre komisie DDP. Tieto kritériá kladú dôraz hlavne na kvalitnú publikačnú aktivitu a citačné ohlasy prác uchádzača v recenzovaných periodikách, pričom zohľadňujú aj regionálny charakter výsledkov výskumu v niektorých vedných odboroch.

V každej skupine sú dve možnosti zaradenia:

- a) vedné odbory s medzinárodnou väzbou prác uchádzača,
- b) vedné odbory s regionálnym charakterom prác publikovaných v domácich časopisoch.

V oboch prípadoch a) aj b) treba dodržať predpísanú štruktúru. Odbornú úroveň prác hodnotia komisie pre obhajoby DDP, pričom osobitne hodnotia publikácie, v ktorých uchádzač je jediným resp. principiálnym autorom. Pri predložení unikátnych výsledkov vedeckej práce komisia pre obhajoby DDP v koordinácii s SKVH MŠ SR postupuje osobitným spôsobom.

SKVH MŠ SR bude aj naďalej sledovať zodpovednú prácu komisií pre obhajoby DDP ako aj ich predsedov, ktorí by rozhodne mali byť tou autoritou, ktorá presvedčí uchádzača, aby predloženú prácu vzal späť až do času, keď bude požadované kvalitatívne parametre spĺňať.

S pozdravom

Eva Slavková, v.r.
ministerka

**Ministerstvo školstva
Slovenskej republiky**

Bratislava 10. 6. 1996
Číslo: 3232/1996-163-ÚP

Všetkým rektorom vysokých škôl,
predsedovi SAV,

Slovenská komisia pre vedecké hodnosti Ministerstva školstva Slovenskej republiky na svojom zasadnutí dňa 17. 4. 1996 sa znova zaoberala aktom udeľovania čestných doktorátov vied vedeckými radami vysokých škôl a predsedníctvom Slovenskej akadémie vied.

Jednoznačne dospela k záveru, že v predkladaných návrhoch na udeľovanie čestnej vedeckej hodnosti doktora vied nie sú dostatočne zdôvodnené zásluhy kandidáta na určitom vednom odbore alebo pre spoločenskú prax, ktoré by ho charakterizovali ako vyhranenú vedeckú osobnosť.

Na základe uvedeného Vás žiadame, aby ste venovali zvýšenú pozornosť pri vypracúvaní návrhov na udeľovanie čestnej vedeckej hodnosti doktora vied tak, aby z hľadiska medzinárodných zvyklostí nedošlo k inflácii udeľovania tohto druhu čestných doktorátov. Pokiaľ uvádzaný prínos navrhovaného má význam lokálny, t.j. iba pre fakultu, či ústav SAV, odporúča sa udeľovať čestnú hodnosť tej-ktorej vysokej školy alebo iné ocenenie.

Zároveň Vás žiadame o predkladanie návrhov s dvojmesačným časovým predstihom pred uvažovaným termínom odovzdania tejto čestnej vedeckej hodnosti z dôvodu, aby návrh bolo možné zodpovedne posúdiť, prípadne vyžiadať doplňujúce údaje o kandidátovi.

Pri príprave a realizácii návrhu na udelenie čestnej vedeckej hodnosti doktora vied, h.c. je potrebné vychádzať z platného zákona č. 53/1964 Zb. o udeľovaní vedeckých hodností a z vyhl. SKVH č. 65/1977 Zb. o konaní pri udeľovaní vedeckých hodností.

Podľa § 9 zákona č. 53/1964 Zb. je možné vyjadriť vysokú poctu za zásluhy o pokrok na poli vedy a kultúry alebo spoločenských vzťahov, udelením čestnej vedeckej hodnosti doktora vied vynikajúcim vedeckým, kultúrnym alebo verejným pracovníkom domácim i zo zahraničia. Tieto zásluhy je potrebné zdokumentovať podľa týchto podkladov:

1. Vedecko-pedagogické curriculum vitae

2. Dosiahnutý pokrok vo vede

- výsledky vo vede dokumentovať publikáciami (monografie, periodické publikácie) a vedeckými ohlasmi (bez autocitácií),
- zdokumentovať priamy resp. nepriamy vplyv na rozvoj príslušnej vednej disciplíny.

3. Charakterizácia pracovníka z hľadiska medzinárodného uznania (má to byť všeobecne známa osobnosť v medzinárodnom vedeckom spoločenstve, pre túto charakteristiku nepostačuje napr. to, že kandidát je riaditeľom vedeckého ústavu, akademickým funkcionárom alebo že sa môže prezentovať pozvánkami na verejné prednášky a pod.).

4. Význam vedeckej, pedagogickej a organizačnej aktivity kandidáta pre rozvoj vednej disciplíny v SR (ide o preukázateľný výsledok v rámci dlhodobej kooperácie alebo výnimočného príspevku; nepostačuje napr. poskytovanie štipendia pre pracovníkov zo SR a pod.).

5. Návrh prerokovať vo vedeckých radách a s ich odporúčaním predložiť na rokovanie SKVH MŠ. V dôvodovej správe treba uviesť pri akej príležitosti hodlá vedecká rada univerzity, resp. P-SAV udeliť túto významnú vedeckú poctu.

Súčasne si Vás dovoľujeme požiadať, aby promótor vo svojom úvodnom slove zdôraznil, že vedecká rada univerzity - P-SAV so súhlasom Ministerstva školstva SR udeľuje čestnú vedeckú hodnosť v príslušnej skupine vied kandidátovi. Zvýrazní sa tým republikový význam tohto slávnostného aktu.

S pozdravom

Eva S l a v k o v s k á , v.r.
ministerka